

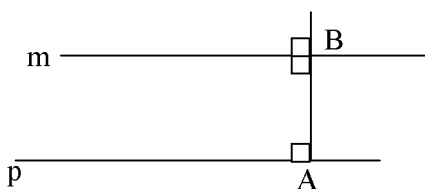
זוויות מתחלפות בין ישרים מקבילים וישר חותך – משימות השלמה – כיתה ח'

תזכורת -
הגדרה:
ישרים מקבילים - שני ישרים נקראים מקבילים אם הם שונים זה מזה והם ניצבים לאותו ישר.

נבדוק מה קורה אם נוסיף קו שיחתוך את הישרים המקבילים אך לא יהיה מאונך להם.

שלב א':

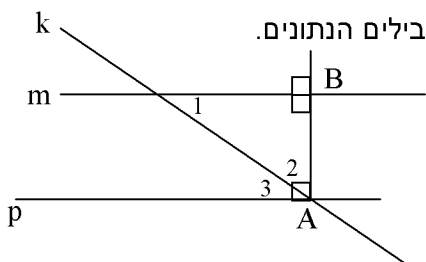
נתונים שני ישרים מקבילים m, p . לשני ישרים אלה ניצב משותף. AB ניצב לשני הישרים.

שלב ב':

דרך הנקודה A נעביר ישר חותך k , שאיננו מאונך לישרים המקבילים הנתונים.

התקבלו זוויות שנכנה אותן במספרים 1, 2, 3.

שלב ג':

חשבו את גודל הזוויות בכל המקרים הבאים:

א. $\sphericalangle 1 = 40^\circ$

$\sphericalangle 2 =$ _____; נימוק: _____

$\sphericalangle 3 =$ _____; נימוק: _____

ב. $\sphericalangle 2 = 28^\circ$

$\sphericalangle 1 =$ _____; נימוק: _____

$\sphericalangle 3 =$ _____; נימוק: _____

ג. $\sphericalangle 3 = 35^\circ$

$\sphericalangle 2 =$ _____; נימוק: _____

$\sphericalangle 1 =$ _____; נימוק: _____

בטאו את גודל הזוויות באופן כללי בעזרת α .

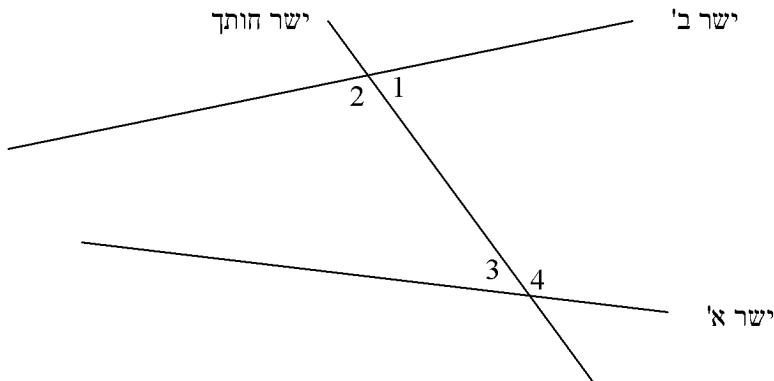
ד. $\sphericalangle 1 = \alpha$

_____ $\sphericalangle 2 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 3 =$ _____ נימוק:

לזוויות 1, 3 שנוצרו בין הישרים המקבילים והישר החותך נקרא **זוויות מתחלפות**.
 הסברנו ש:
אם הישרים מקבילים, הזוויות המתחלפות שנוצרות בין הישרים המקבילים והישר החותך שוות זו לזו.

זוויות מתחלפות נמצאות בין שני ישרים וישר החותך אותם, מצדדים שונים של הישר החותך כדוגמת הסרטוט הבא:

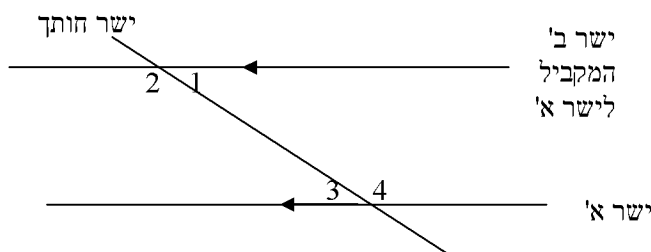
זוויות 1, 3 הן זוויות מתחלפות
 זוויות 2, 4 הן זוויות מתחלפות.

אם הישרים מקבילים, הזוויות המתחלפות שנוצרות בין הישרים המקבילים והישר החותך שוות זו לזו.

זוויות 1, 3 הן זוויות מתחלפות **שוות זו לזו**

זוויות 2, 4 הן זוויות מתחלפות **שוות זו לזו**.

נהוג לסמן ישרים מקבילים בעזרת חיצים לאותו הכיוון.

1. א. זהו באילו מהסרטוטים הבאים הזוויות α ו- β הן זוויות מתחלפות.

א.	ב.	ג.	ד.	ה.

ב. באילו מהסרטוטים הזוויות α ו- β שוות?

2. לפניכם זוגות של ישרים מקבילים.

סמנו באותיות α ו- β את הזוויות המתחלפות בכל אחד מהסרטוטים (אם יש צורך

בשני זוגות זוויות השתמשו גם ב- γ, δ):

א.	ב.	ג.	ד.	ה.

1. בכל אחד מהסרטוטים הבאים נתונים שני ישרים מקבילים הנחתכים על ידי ישר

שלישי. מצאו את גודלה של α . נמקו את חישוביכם, השתמשו במונחים: זוויות

צמודות, זוויות קודקודיות ובמשפטים: זווית קודקודיות שוות זו לזו, סכומן של זוויות

צמודות הוא 180° , סכום זוויות במשולש הוא 180° .

נימוק:	נימוק:	נימוק:	נימוק:
נימוק:	נימוק:	נימוק:	נימוק:

3. נתונים ישרים מקבילים (מסומנים בחיצים), $\alpha = 38^\circ$. חשבו את גודל הזוויות β, γ, δ .

שבסרטטים:

		נתון מלבן: 	
$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$
$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$
$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$

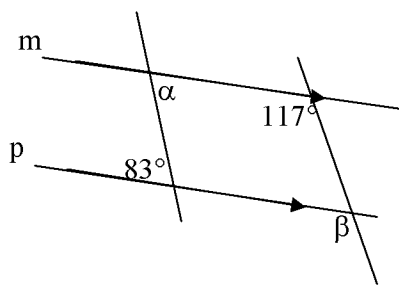
4. לפניכם זוגות של ישרים מקבילים. חשבו את גודל הזוויות בכל אחד מהמקרים.

הבאים:

$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$

5. נתון: $p \parallel m$.

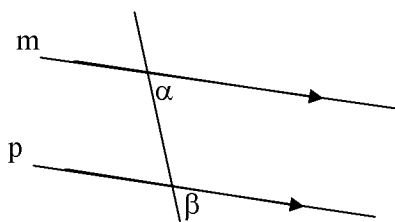
א. אפרת טוענת שהזווית α יכולה להיות בת 82° . הסבירו מדוע אפרת טועה.

ב. חשבו את זוויות α ו β שבסרטוט.

6. נתון: $p \parallel m$.

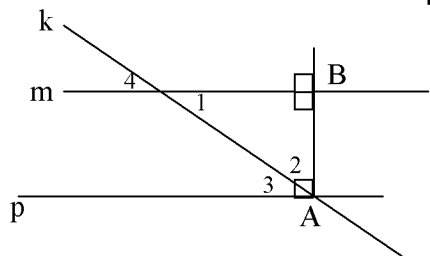
האם יתכן שהזוויות α ו β שבסרטוט תהיינה שונות זו מזו בגודלן?

זוויות מתאימות בין ישרים מקבילים וישר חותך

נחזור לנתונים אשר בעמוד 1:

נתונים שני ישרים מקבילים m, p . הקטע AB מאונך לשני הישרים m, p .
 דרך הנקודה A העברנו ישר חותך k , שאיננו מאונך לישרים המקבילים הנתונים.
 התקבלו זוויות שנכנה אותן במספרים 1, 2, 3, 4.

חשבו את גודל הזוויות בכל המקרים הבאים:

א. $\sphericalangle 1 = 40^\circ$

_____ $\sphericalangle 2 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 3 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 4 =$ _____ נימוק:

ב. $\sphericalangle 2 = 28^\circ$

_____ $\sphericalangle 1 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 3 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 4 =$ _____ נימוק:

ג. $\sphericalangle 3 = 35^\circ$

_____ $\sphericalangle 2 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 1 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 4 =$ _____ נימוק:

ד. $\sphericalangle 4 = 30^\circ$

_____ $\sphericalangle 1 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 2 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 3 =$ _____ נימוק:

בטאו את גודל הזוויות באופן כללי בעזרת α .

$\sphericalangle 1 = \alpha$

_____ $\sphericalangle 4 =$ _____ נימוק:

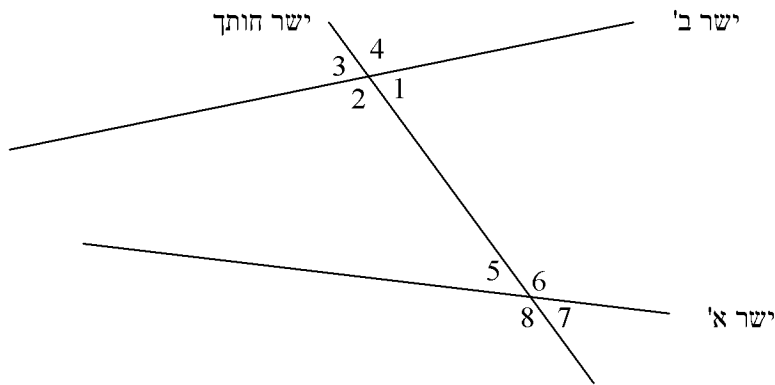
_____ $\sphericalangle 3 =$ _____ נימוק:

_____ $\sphericalangle 2 =$ _____ נימוק:

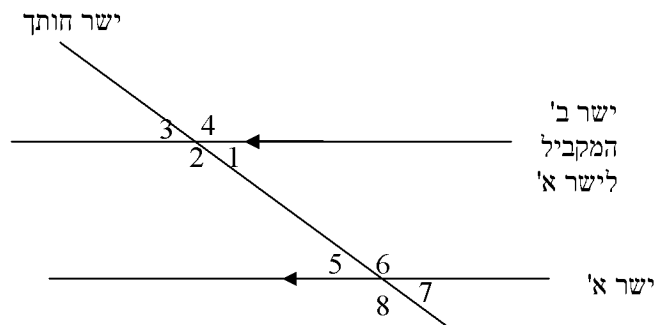
לזוויות 3, 4 שנוצרו בין הישרים המקבילים והישר החותך נקרא **זוויות מתאימות**.
 הסברנו ש:
אם הישרים מקבילים, הזוויות המתאימות שנוצרות בין הישרים המקבילים והישר החותך שוות זו לזו.

זוויות מתאימות נמצאות בין שני ישרים וישר החותך אותם, מאותו צד של הישר החותך ובאותו כיוון כדוגמת הסרטוט הבא:

- זוויות 1, 7 הן זוויות מתאימות
- זוויות 2, 8 הן זוויות מתאימות
- זוויות 3, 5 הן זוויות מתאימות
- זוויות 4, 6 הן זוויות מתאימות

אם הישרים מקבילים, הזוויות המתאימות שנוצרות בין הישרים המקבילים והישר החותך שוות זו לזו.

- זוויות 3, 5 הן זוויות מתאימות **שוות זו לזו**
- זוויות 4, 6 הן זוויות מתאימות **שוות זו לזו**
- זוויות 1, 7 הן זוויות מתאימות **שוות זו לזו**
- זוויות 2, 8 הן זוויות מתאימות **שוות זו לזו**

2. א. זהו באילו מהסרטוטים הבאים הזוויות α ו- β הן זוויות מתאימות.

ה.	ד.	ג.	ב.	א.

ב. באילו מהסרטוטים הזוויות α ו- β שוות?

3. לפניכם זוגות של ישרים מקבילים.

סמנו באותיות α ו- β את הזוויות המתאימות בכל אחד מהסרטוטים:

ה.	ד.	ג.	ב.	א.

4. בכל אחד מהסרטוטים הבאים נתונים שני ישרים מקבילים הנחתכים על ידי ישר שלישי.

מצאו את גודלה של α . נמקו את חישוביכם, השתמשו במונחים: זוויות צמודות, זוויות קודקודיות ובמשפטים: זווית קודקודית שוות זו לזו, סכומן של זוויות צמודות הוא 180° , סכום זוויות במשולש הוא 180° .

נימוק:	נימוק:	נימוק:	נימוק:
נימוק:	נימוק:	נימוק:	נימוק:

5. נתונים ישרים מקבילים (מסומנים בחיצים), $\alpha = 38^\circ$. חשבו את גודל הזוויות β, γ, δ .

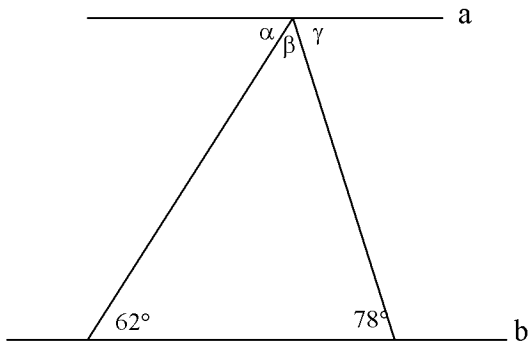
שבסרטוטים:

$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\beta = \underline{\hspace{2cm}}$
$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$	$\gamma = \underline{\hspace{2cm}}$
$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$	$\delta = \underline{\hspace{2cm}}$

6. לפניכם זוגות של ישרים מקבילים. חשבו את גודל הזוויות בכל אחד מהמקרים

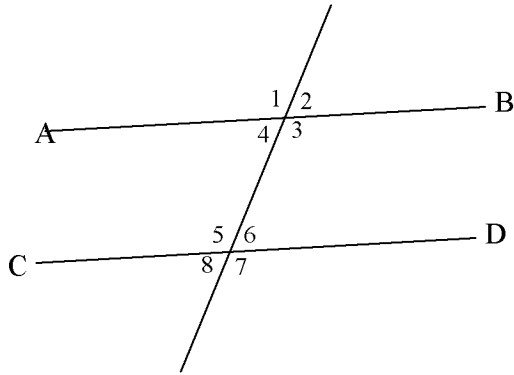
הבאים:

7. נתון: $a \parallel b$. חשבו את גודלן של הזוויות α, β, γ .

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית - אגף המפמ"רים
 הפיקוח על הוראת המתמטיקה

8. בסרטוט AB, CD הם ישרים מקבילים.

הסכום של איזה זוג זוויות מבין הזוגות הרשומים הינו 180° ?

א. $\sphericalangle 5$ ו- $\sphericalangle 7$

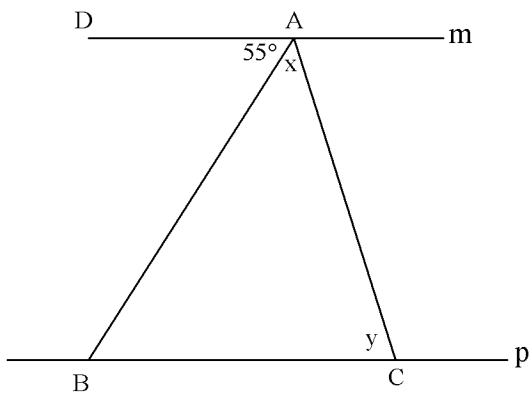
ב. $\sphericalangle 3$ ו- $\sphericalangle 6$

ג. $\sphericalangle 1$ ו- $\sphericalangle 5$

ד. $\sphericalangle 1$ ו- $\sphericalangle 7$

ד. $\sphericalangle 2$ ו- $\sphericalangle 8$

9. בסרטוט הישרים m ו- p מקבילים. גודלה של זווית DAB הוא 55° .

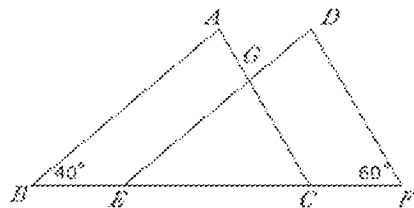
מה הערך של $x + y$?

א. 55

ב. 110

ג. 125

ד. 135

9. F, C, E, B על קו ישר

נתון: $AB \parallel DE$, $AC \parallel DF$

מה הגודל של זווית EGC?

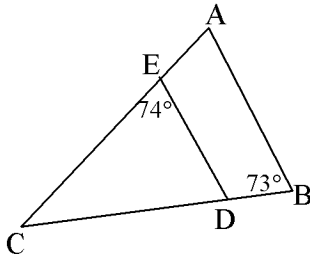
א. 20°

ב. 40°

ג. 60°

ד. 80°

ה. 100°

10. במשולש ABC נתון: $ED \parallel AB$.

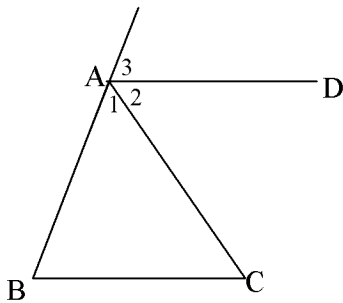
$\sphericalangle ABC = 73^\circ$, $\sphericalangle CED = 74^\circ$

חשבו:

_____ : נימוק; $\sphericalangle A =$ _____

_____ : נימוק; $\sphericalangle C =$ _____

_____ : נימוק; $\sphericalangle EDC =$ _____

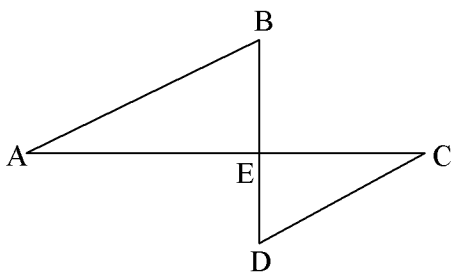
11. נתון: $BC \parallel AD$, $\sphericalangle C = 53^\circ$, $\sphericalangle B = 69^\circ$

חשבו:

_____ : נימוק; $\sphericalangle A_1 =$ _____

_____ : נימוק; $\sphericalangle A_2 =$ _____

_____ : נימוק; $\sphericalangle A_3 =$ _____

12. נתון: $DC \parallel AB$, $BD \perp AC$, $\sphericalangle A = 32^\circ$

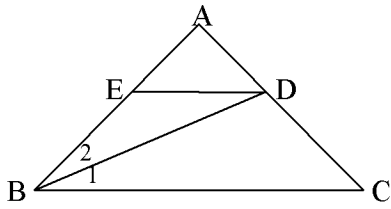
חשבו את גודלה של זווית D.

למתקדמים

13. במשולש ABC נתון: $BC \parallel ED$

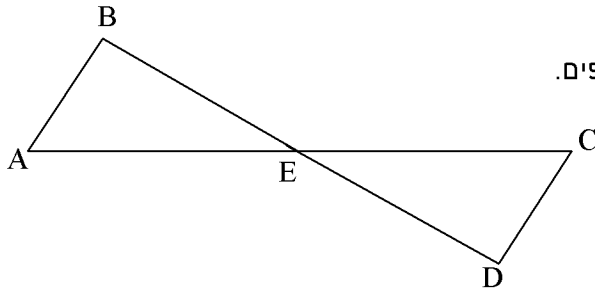
BD חוצה זווית B.

נמקו מדוע $\sphericalangle B_2 = \sphericalangle EDB$

14. $AB = DC$, $DC \parallel AB$

נמקו מדוע המשולשים ABE ו-CDE חופפים.

השלימו:

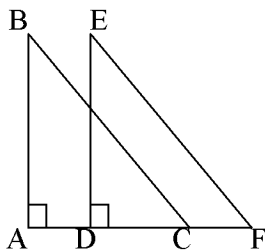
$AE = \underline{\hspace{2cm}}$

$BE = \underline{\hspace{2cm}}$

15. לפניכם שני משולשים ישרי זווית.

$AD = CF$, $BC \parallel EF$

הסבירו מדוע המשולשים ABC, EDF חופפים.

השלימו:

$AB = \underline{\hspace{2cm}}$

$\sphericalangle B = \underline{\hspace{2cm}}$

הרחבה

אם הישרים מקבילים, הזוויות המתחלפות שנוצרות בין הישרים המקבילים

והישר החותך שוות זו לזו.

זוויות 1, 5 הן זוויות מתחלפות שוות זו לזו

זוויות 2, 6 הן זוויות מתחלפות שוות זו לזו

זוויות 3, 7 הן זוויות מתחלפות שוות זו לזו

זוויות 4, 8 הן זוויות מתחלפות שוות זו לזו.

